



Datum van
inontvangstneming

:

11/08/2015

Zaak C-348/15**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

10 juli 2015

Verwijzende rechter:

Verwaltungsgerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

25 juni 2015

Verzoekende partij:

Stad Wiener Neustadt

Verweerder:

A.S.A. Abfall Service AG

Betrokken instantie:

Niederösterreichische Landesregierung

[OMISSIS]

Het Verwaltungsgerichtshof [OMISSIS] heeft met betrekking tot het door de stad Wiener Neustadt [OMISSIS] ingestelde beroep tot Revision tegen het arrest van het Bundesverwaltungsgericht van 12 september 2014 [OMISSIS] inzake vaststelling van een verplichting tot uitvoering van een milieueffectbeoordeling voor een afvalverwerkingsinstallatie (verweerder: A.S.A. Abfall Service AG [OMISSIS]; betrokken instantie in de procedure voor het Verwaltungsgericht: Niederösterreichische Landesregierung), de volgende

Beslissing

genomen:

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Verzet het Unierecht, in het bijzonder richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PB L 26 van 28 januari 2012), en met name artikel 1, lid 4, daarvan, respectievelijk richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PB L 175 van 5 juli 1985), en met name artikel 1, lid 5, daarvan, zich tegen een nationale bepaling uit hoofde waarvan MEB-plichtige projecten waarvoor geen vergunning is verstrekt uit hoofde van het nationale Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz van 2000 (UVP-G 2000), maar die alleen maar beschikken over uit hoofde van **[Or. 2]** een aantal specifieke sectorale wetten (bijvoorbeeld de wet inzake afvalbeheer) afgegeven vergunningen die op 19 augustus 2009 (datum van de inwerkingtreding van de wet tot wijziging van het UVP-G 2000) niet meer nietig konden worden verklaard, aangezien een in het nationale recht (§ 3, lid 6, UVP-G 2000) vastgelegde termijn van drie jaar was verstreken, worden beschouwd als goedgekeurd volgens het UVP-G 2000, of beantwoordt een dergelijke regeling aan de in het Unierecht verankerde beginselen van rechtszekerheid en vertrouwensbescherming?

Toelichting:

I – Feiten en hoofdgeding:

1. Achtergrond:

1.1. De medeverweerder exploiteert op de locatie Wiener Neustadt [OMISSIS] (onder meer) een installatie voor de behandeling van vervangingsbrandstoffen. In die installatie wordt vooral kunststofafval in meerdere stappen versnipperd tot er een industrieel inzetbare vervangingsbrandstof wordt verkregen die voornamelijk in de cementindustrie wordt gebruikt. Het gaat om een fysische behandeling van ongevaarlijk afval.

De installatie beschikt over specifieke sectorale vergunningen, te weten vergunningen voor installaties die de burgemeester van Wiener Neustadt in de jaren 1986 en 1993 uit hoofde van het Gewerberecht (nijverheidsrecht) heeft afgegeven. Die vergunningen hadden betrekking op de behandeling van een capaciteit van 9.990 t/a. In het jaar 2002 werd uit hoofde van het recht inzake afvalbeheer een uitbreiding van de capaciteit toegestaan tot maximaal 34.000 t/a (besluit van de Landeshauptmann van Niederösterreich van 10 december 2002). Dat besluit bevat geen bepalingen betreffende het maximale dagelijks te verwerken tonnage (t/d). De installatie beschikt niet over een vergunning uit hoofde van het Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz (hierna: „UVP-G 2000”), BGBl. nr. 697/1993, dat in Oostenrijk de milieueffectbeoordeling regelt.

[Or. 3] Ten aanzien van het voornoemde rechtsgeldige besluit gold op 19 augustus 2009 (het tijdstip van inwerkingtreding van de wet van 2009 tot wijziging van het UVP-G 2000, BGBl. nr. 87/2009; hierna: „UVP-G-Novelle 2009”) niet meer de nietigheidsdreiging van § 3, lid 6, UVP-G 2000. Die bepaling hield in dat specifieke sectorale vergunningen voor MEB-plichtige projecten die waren afgegeven in plaats van een vergunning uit hoofde van het UVP-G 2000, binnen een termijn van 3 jaar nietig konden worden verklaard [OMISSIS].

1.2. De Umweltanwalt (ombudsman in milieuzaken) van Niederösterreich verzocht de Niederösterreichische Landesregierung bij schrijven van 30 april 2014 om overeenkomstig § 3, lid 7, UVP-G 2000 vast te stellen of de installaties, activiteiten en maatregelen van de medeverweerder op de locatie Wiener Neustadt [OMISSIS] zowel afzonderlijk als in combinatie voldoen aan de criteria van het UVP-G 2000 en er dus een verplichting bestaat tot uitvoering van een milieueffectbeoordeling.

Bij besluit van 27 juni 2014 stelde de Niederösterreichische Landesregierung overeenkomstig § 3, lid 7, UVP-G 2000 vast dat onder andere de installatie voor de behandeling van vervangingsbrandstoffen op de locatie Wiener Neustadt [OMISSIS] niet onder de verplichting tot uitvoering van een milieueffectbeoordeling krachtens het UVP-G 2000 viel. Ter motivering verwees zij onder meer naar § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000, dat bepaalt dat bestaande installaties na afloop van de in § 3, lid 6, van die wet vastgelegde termijn van drie jaar worden beschouwd als goedgekeurd krachtens het UVP-G 2000.

Tegen dat besluit heeft de stad Wiener Neustadt beroep ingesteld.

1.3. Bestreden arrest:

Bij arrest van 12 september 2014 heeft het Bundesverwaltungsgericht het beroep van de stad Wiener Neustadt ongegrond verklaard. Het stelde vast dat voor de bestaande installaties, activiteiten en maatregelen geen milieueffectbeoordeling overeenkomstig het UVP-G 2000 vereist is. Tegen dat arrest heeft de stad Wiener Neustadt bij het Verwaltungsgerichtshof beroep in Revision ingesteld.

[Or. 4] Het Bundesverwaltungsgericht stelde feitelijk vast – voor zover in casu relevant – dat op de betrokken locatie onder andere een uit hoofde van het nijverheidsrecht en het recht inzake afvalbeheer goedgekeurde installatie voor de behandeling van vervangingsbrandstof wordt geëxploiteerd. De capaciteit van die installatie is voor het laatst bij besluit van de Landeshauptmann van Niederösterreich van 10 december 2002 volgens § 29 Abfallwirtschaftsgesetz verhoogd van 9.990 t/a tot maximaal 34.000 t/a. De capaciteitsverhoging zou tot stand worden gebracht door uitbreiding van de bestaande en inrichting van een tweede verwerkingslijn. De huidige productie ligt bij 17.000 à 21.000 t/a, hetgeen betekent dat de toegestane capaciteit niet volledig wordt benut. Dit is te wijten aan

het feit dat de bij het voornoemde besluit goedgekeurde tweede verwerkingslijn nog niet is ingericht.

Ten gronde wees het Bundesverwaltungsgericht erop dat volgens § 46, lid 3, UVP-G 2000 vergunningen die zijn afgegeven vóór 31 december 1994 niet worden geraakt en dat voor de betrokken projecten (in beginsel) geen milieueffectbeoordeling behoeft te worden uitgevoerd. Relevant is derhalve alleen maar de uitbreiding van de installatie in het jaar 2002. De vraag of met betrekking tot de uitbreiding een milieueffectbeoordeling vereist was (zo kan bijvoorbeeld niet worden uitgesloten dat door de uitbreiding van 2002 de installatie de in het betrokken besluit vastgelegde drempelwaarde van 100 t/d zou hebben bereikt of dat op grond van § 3 bis, lid 2, UVP-G 2000 een individuele beoordeling had moeten worden verricht) behoeft niet te worden onderzocht, aangezien § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 van toepassing is. Dat bepaalt dat een project waarvan de vergunning op het tijdstip van de inwerkingtreding van de UVP-G-Nouvelle 2009 niet meer onderhevig is aan de nietigheidsdreiging van § 3, lid 6, uit hoofde van die wet als goedgekeurd wordt beschouwd.

Met § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 werd beoogd de fictie te creëren dat projecten waarvan de specifieke sectorale vergunningen op het tijdstip van inwerkingtreding van de UVP-G-Nouvelle 2009 op 19 augustus 2009 niet meer onderhevig waren aan de nietigheidsdreiging van § 3, lid 6, UVP-G 2000, over een vergunning uit hoofde van het UVP-G 2000 beschikten, ten einde te voorkomen dat voor projecten waarbij pas na lange tijd blijkt dat **[Or. 5]** zij MEB-plichtig zijn, alsnog een milieueffectbeoordeling moet worden uitgevoerd. Dit betreft echter alleen maar projecten waarvoor de globale vergunning, dat wil zeggen alle volgens de bestuurlijke bepalingen voor de uitvoering van het project vereiste vergunningen, met uitzondering van die uit hoofde van het UVP-G 2000, op 19 augustus 2009 sinds meer dan drie jaar rechtsgeldig was.

De rechtsgeldige vergunning voor de installatie uit hoofde van het Abfallwirtschaftsgesetz 1990 is al lang vóór 19 augustus 2009 afgegeven, hetgeen betekent dat is voldaan aan de criteria van § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000.

Bij het Bundesverwaltungsgericht zijn evenwel twijfels gerezen omtrent de verenigbaarheid van die bepaling met het Unierecht en dus de toepasbaarheid ervan. Dit omdat volgens het doeltreffendheidsbeginsel een effectieve uitvoering van het Unierecht vereist is. Een globaal herstel van gebreken bij de uitvoering van milieueffectbeoordelingen zou hiermee eventueel in strijd kunnen zijn. Uitgaande van de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) in de zaken Delena Wells van 7 januari 2004 (C-201/02), Commissie/Ierland van 3 juli 2008 (C-215/06) en Kühne & Heitz van 13 januari 2004 (C-453/00), kwam het Bundesverwaltungsgericht echter tot de conclusie dat een bestuursorgaan niet principieel verplicht is om terug te komen op een rechtsgeldig besluit. Dit is slechts het geval in bepaalde omstandigheden (die onder verwijzing naar het laatstgenoemde arrest nader worden toegelicht), die in

casu niet gegeven zijn. In de visie van het Bundesverwaltungsgericht is § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 derhalve niet in strijd met het Unierecht.

Enerzijds worden slechts rechtsgeldige vergunningen voor projecten die meer dan drie jaar vóór de relevante datum zijn verleend, als vergunningen uit hoofde van het UVP-G 2000 beschouwd. Dit betekent dat betrokkenen principieel de mogelijkheid hadden om een ontbrekende MEB voor de rechter af te dwingen. Zijn dergelijke stappen niet ondernomen, wordt het betrokken besluit drie jaar later „geïmmuniseerd”.

[Or. 6] Anderzijds zet de bepaling ook niet echt aan tot omzeiling van een milieueffectbeoordeling. Zij heeft een eenmalig karakter, en dergelijke „amnestieën” voor niet verrichte milieueffectbeoordelingen worden over het algemeen ook (nog) niet verleend, zodat – in tegenstelling tot de in de zaak Commissie/Ierland door het Hof gelaakte Ierse (permanente) regeling – geen projectontwikkelaar erop kon vertrouwen dat zijn project ondanks het feit dat een voorgeschreven milieueffectbeoordeling ontbrak, achteraf zou worden gelegaliseerd. Projectontwikkelaars worden dan ook niet ertoe verleid hun plicht te verzaken. Ook strookt de regeling met het gelijkwaardigheidsbeginsel, omdat met betrekking tot gemeenschapsrechtelijke verplichtingen niets anders geldt dan met betrekking tot verplichtingen uit hoofde van het nationale recht.

Het Bundesverwaltungsgericht stelde derhalve vast dat de Oostenrijkse wetgever al met al de uitvoering van de gemeenschapsrechtelijke verplichting tot uitvoering van een milieueffectbeoordeling niet bovenmatig heeft bemoeilijkt of zelfs onmogelijk heeft gemaakt. § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 is dan ook niet in strijd met het Gemeenschapsrecht en is derhalve toepasselijk.

2. Beroep tot Revision:

Tegen voornoemd arrest richt zich het onderhavige beroep tot Revision. Verzoekster stelt met name dat § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 in strijd is met het gemeenschapsrecht, hetgeen haars inziens in het bijzonder volgt uit het arrest van het Hof Boxus e.a. van 18 oktober 2011 (C-128/09) [OMISSIS]. Volgens artikel 1, lid 4, van richtlijn 2011/92 is de uitsluiting van een project van de werkingssfeer ervan afhankelijk van twee voorwaarden: ten eerste dat het project in detail wordt aangenomen via een specifieke wet en ten tweede dat de doelstellingen van voornoemde richtlijn, daaronder begrepen die van de verstrekking van gegevens, via de wetgevingsprocedure worden bereikt. Aan beide voorwaarden is volgens verzoekster in casu niet voldaan.**[Or. 7]**

3. Verweerschriften:

De medeverweerder en de betrokken instantie hebben zich in hun verweerschriften aangesloten bij de argumentatie van het Bundesverwaltungsgericht.

II – Toepasselijke bepalingen van Unierecht:

1. In het hoofdgeding is reeds richtlijn 2011/92 relevant. Op het tijdstip waarop de vergunning uit hoofde van het Abfallwirtschaftsgesetz werd afgegeven, dat wil zeggen in 2002, was richtlijn 85/377 nog van toepassing.

Artikel 1, lid 4, richtlijn 2011/92 (respectievelijk het inhoudelijk identieke artikel 1, lid 5, van de voorafgaande richtlijn 85/337) luidt als volgt:

„Artikel 1

1. Deze richtlijn is van toepassing op de milieueffectbeoordeling van openbare en particuliere projecten die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

[...]

4. Deze richtlijn is niet van toepassing op projecten die in detail worden aangenomen via een specifieke nationale wet, aangezien de doelstellingen die met de onderhavige richtlijn worden nagestreefd, met inbegrip van de verstrekking van gegevens, dan worden bereikt via de wetgevingsprocedure.”

2. Unierechtelijke beginselen:

Volgens vaste rechtspraak van het Hof vormen de rechtszekerheid en de vertrouwensbescherming wezenlijke beginselen van de rechtsorde van de Unie en maken zij hiervan derhalve deel uit. Dit wordt bijvoorbeeld benadrukt in de arresten Kühne & Heitz van 13 januari 2004 (C-453/00), Deutsche Milchkontor van 21 september 1983 (C-205-215/82), Flemmer van 9 oktober 2001 (C-80-82/99) en Martin Huber van 19 september 2002 (C-336/00).

Het Hof heeft in zijn arresten Commissie/Ierland en Kühne & Heitz (reeds aangehaald) voorwaarden vastgesteld **[Or. 8]** waaronder verrichtingen of handelingen die naar gemeenschapsrecht onregelmatig zijn, tegen de achtergrond van het doeltreffendheidsbeginsel kunnen worden gelegaliseerd. In het eerstgenoemde arrest heeft het Hof tot uitdrukking gebracht dat het gemeenschapsrecht zich niet ertegen verzet tegen dat verrichtingen of handelingen die in strijd zijn met het gemeenschapsrecht volgens de toepasselijke nationale regels in bepaalde gevallen kunnen worden geregulariseerd, doch benadrukt dat een dergelijke mogelijkheid onderworpen behoort te zijn aan de voorwaarde dat

zij de belanghebbenden niet in de gelegenheid stelt de gemeenschapsregels te omzeilen of buiten toepassing te laten, en een uitzondering blijft. Projectontwikkelaars mogen niet ertoe worden aangezet niet aan hun verplichting tot uitvoering van een milieueffectbeoordeling te voldoen.

Ook uit het arrest Kühne & Heitz (reeds aangehaald) volgt dat de rechtszekerheid tot de erkende algemene beginselen van het gemeenschapsrecht behoort en dat dat recht niet vereist dat een bestuursorgaan in beginsel moet terugkomen op een besluit dat definitief is geworden. Dit is slechts het geval wanneer het bestuursorgaan naar nationaal recht bevoegd is om op het besluit terug te komen, het in geding zijnde besluit definitief is geworden ten gevolge van een uitspraak van een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen niet vatbaar zijn voor hoger beroep en voormelde uitspraak, gelet op latere rechtspraak van het Hof, berust op een onjuiste uitlegging van het gemeenschapsrecht, gegeven zonder dat het Hof om een prejudiciële beslissing is verzocht. In een dergelijk geval moet de betrokkene zich bovendien tot het bestuursorgaan hebben gewend.

III – Relevante bepalingen van nationaal recht:

Het Oostenrijkse UVP-G 2000 in de (in het hoofdgeding toepasselijke) versie van BGBl. I nr. 14/2014 bepaalt onder meer:

„§ 3. [...]

6. Vóór de afronding van de milieueffectbeoordeling of de individuele beoordeling mogen voor projecten die onderhevig zijn aan een beoordeling in de zin van de leden 1, 2 of 4 geen vergunningen worden afgegeven en hebben bekendmakingen die zijn verricht op grond van bestuurlijke bepalingen geen juridische werking. Vergunningen die in strijd **[Or. 9]** met deze bepaling worden afgegeven, kunnen door de volgens § 39, lid 3, bevoegde instantie binnen een termijn van drie jaar nietig worden verklaard.

§ 46. [...]

20. Ten aanzien van bij federale wet BGBl. I nr. 87/2009 gewijzigde of ingevoegde bepalingen en met betrekking tot de overgang tot de nieuwe rechtssituatie geldt het volgende:

[...]

4. Projecten waarvoor de vergunning op het tijdstip van inwerkingtreding van federale wet BGBl. I nr. 87/2009 niet meer onderhevig is aan de nietigheidsdreiging van § 3, lid 6, gelden als goedgekeurd overeenkomstig die federale wet.

[...]”

§ 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 werd als deel van de wet tot wijziging van het UVP-G 2000, BGBl. I nr. 87/2009 bestanddeel van de rechtsorde.

Uit de parlementaire stukken betreffende die wetswijziging volgt dat de betrokken bepaling in het oorspronkelijke ontwerp van de Nationalrat van 26 juni 2009 [OMISSIS] nog niet was opgenomen.

Zij maakte deel uit van een ter voltallige vergadering van 8 juli 2009 op het laatste ogenblik ingediend amendement. Volgens het stenografische protocol van de 29e vergadering van de Nationalrat van 8 juli 2009 [OMISSIS] werd dat amendement om 18:58 uur ingediend. De Nationalrat nam nog diezelfde dag om 20:18 uur zijn besluit. In de loop van de discussie die plaatsvond tussen het tijdstip van indiening en de stemming kwam de bepaling niet ter sprake.

IV – Verwijzingsbevoegdheid:

[OMISSIS]

Het Verwaltungsgerichtshof wijst erop dat bij het beslechten van het bij hem aanhangige beroep tot Revision de in de onderhavige verwijzingsbeslissing [**Or. 10**] aan de orde gestelde en hieronder nader toegelichte vraag betreffende de uitlegging van het Unierecht rijst.

V – Toelichting op de prejudiciële vraag:

1. § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 creëert de fictie van het bestaan van een vergunning uit hoofde van het UVP-G 2000 voor gevallen waarin ondanks het feit dat een MEB-plicht bestond, geen dergelijke vergunning is aangevraagd en in plaats daarvan een specifieke sectorale vergunning is afgegeven (in casu het Abfallwirtschaftsgesetz 1990), die na afloop van een termijn van drie jaar door de instantie niet meer nietig kan worden verklaard.

§ 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 regulariseert dus alleen maar gevallen waarin weliswaar geen vergunning uit hoofde van het UVP-G 2000 is afgegeven, maar wel vergunningen uit hoofde van andere (sectorale) wetten. Niet geregulariseerd worden daarentegen gevallen waarin een MEB-plichtige installatie zonder enige vergunning wordt geëxploiteerd.

2. De goedkeuringsfictie die in § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 tot uitdrukking komt, staat in een spanningsverhouding tussen de in het Unierecht verankerde beginselen van rechtszekerheid en vertrouwensbescherming, enerzijds, en de interpretatie van de regeling inzake uitzonderingen op de MEB-plicht in artikel 1, lid 4, van richtlijn 2011/92 (respectievelijk artikel 1, lid 5, van richtlijn 85/337), anderzijds.

2.1. § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 is een bijzondere nationale bepaling die met betrekking tot een bepaald soort projecten een vergunning uit hoofde van het UVP-G 2000 creëert zonder dat hieraan een MEB-procedure is vooraf gegaan. Die bepaling vormt derhalve een specifieke nationale wet in de zin van artikel 1, lid 4, van richtlijn 2011/92, waardoor met betrekking tot bepaalde projecten een uitzondering op richtlijn 2011/92 is geschapen.

[Or. 11] Uitgaande van een dergelijke opvatting van die bepaling verwees verzoekster in Revision naar het arrest van het Hof Boxus e.a. (reeds aangehaald), waarin het Hof destijds (in zijn antwoord op de eerste vraag) het volgende vaststelde:

„[...] artikel 1, lid 5, van richtlijn 85/337 [moet] aldus worden uitgelegd dat van de werkingssfeer van deze richtlijn enkel projecten zijn uitgesloten die in detail worden aangenomen via een specifieke wet, zodat de met deze richtlijn nagestreefde doelen via de wetgevingsprocedure zijn bereikt.

Het staat aan de nationale rechter om, rekening houdend zowel met de inhoud van de vastgestelde wet als met de volledige wetgevingsprocedure die tot de vaststelling ervan heeft geleid, in het bijzonder met de voorbereidende handelingen en de parlementaire debatten, na te gaan of aan deze twee voorwaarden is voldaan.

In dit verband kan een wet die een reeds bestaande bestuurshandeling zuiver en eenvoudig „ratificeert”, en daarbij louter gewag maakt van dringende redenen van algemeen belang zonder dat eerst een wetgevingsprocedure ten gronde is gevoerd om aan die voorwaarden te voldoen, niet als een specifieke wet in de zin van deze bepaling worden aangemerkt en volstaat een dergelijke wet dus niet om een project van de werkingssfeer van richtlijn 85/337 uit te sluiten.”

Zoals eerder uiteengezet, voldeed de wetgevingshandeling waarmee § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 bij de UVP-G-Novelle 2009 in het UVP-G 2000 is ingevoegd, niet aan de voorwaarden van artikel 1, lid 4, van richtlijn 92/2011 respectievelijk artikel 1, lid 5, van richtlijn 85/377. Aangezien het betrokken amendement op het laatste ogenblik is ingediend ter voltallige vergadering van de Nationalrat, hebben noch een procedure ter beoordeling ervan, noch aantoonbare parlementaire debatten plaatsgevonden. Er kan dus niet van worden uitgegaan dat er een inhoudelijk gedetailleerde wetgevingsprocedure in de zin van artikel 1 van de richtlijn heeft plaatsgevonden.

§ 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 lijkt derhalve in tegenstelling te staan tot de voornoemde bepaling van de richtlijn. Zonder te voldoen aan de voorwaarden van artikel 1, lid 4, van richtlijn 2011/92 respectievelijk artikel 1, lid 5, van richtlijn 85/337 **[Or. 12]** is op die wijze in strijd met het Unierecht een uitzondering op de MEB-plicht tot stand gebracht.

2.2. § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000 legaliseert handelingen en verrichtingen uit het verleden die onverenigbaar zijn met het Unierecht. Door de regeling dat specifieke vergunningen die sinds lange tijd definitief zijn, als vergunning uit hoofde van het UVP-G 2000 worden beschouwd, wordt verduidelijkt dat die installaties niet meer in strijd zijn met voornoemde wet.

Het gemeenschapsrecht verzet zich niet ertegen dat verrichtingen of handelingen die in strijd zijn met het gemeenschapsrecht volgens de toepasselijke nationale regels in bepaalde gevallen kunnen worden geregulariseerd, doch een dergelijke mogelijkheid dient onderworpen te zijn aan de voorwaarde, dat zij de belanghebbenden niet in de gelegenheid stelt de gemeenschapsregels te omzeilen of buiten toepassing te laten, en een uitzondering blijft (zie arrest van het Hof Commissie/Ierland [reeds aangehaald]).

Vóór een door een dergelijke wettelijke regeling mogelijke ex post regularisatie van verrichtingen en handelingen die oorspronkelijk haaks stonden op het Unierecht, pleiten de in de rechtspraak van het Hof ontwikkelde beginselen van rechtszekerheid en vertrouwensbescherming (zie punt II van de onderhavige verwijzingsbeslissing).

Een voorbeeld van de vele arresten waarin het Hof die beginselen heeft ontwikkeld, is het arrest Kühne & Heitz (reeds aangehaald). Hierin stelde het Hof vast dat de rechtszekerheid tot de erkende algemene beginselen van het Gemeenschapsrecht behoort en dat het feit dat een besluit van een bestuursorgaan definitief wordt na het verstrijken van redelijke beroepstermijnen of na uitputting van alle rechtsmiddelen, bijdraagt tot die zekerheid. Het gemeenschapsrecht vereist derhalve niet dat een bestuursorgaan in beginsel moet terugkomen op een besluit dat definitief is geworden. Dit is slechts het geval wanneer

„– [het bestuursorgaan] naar nationaal recht bevoegd is om op dat besluit terug te komen; **[Or. 13]**

- het in geding zijnde besluit definitief is geworden ten gevolge van een uitspraak van een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen niet vatbaar zijn voor hoger beroep;
- voormelde uitspraak, gelet op latere rechtspraak van het Hof, berust op een onjuiste uitlegging van het gemeenschapsrecht, gegeven zonder dat het Hof overeenkomstig artikel 234, derde alinea, EG is verzocht om een prejudiciële beslissing, en
- de betrokkene zich tot het bestuursorgaan heeft gewend onmiddellijk na van die rechtspraak kennis te hebben genomen.”

Verzoekster in Revision was partij bij de in 2002 uit hoofde van het Abfallwirtschaftsgesetz (1990) verrichte procedure, kon aan die procedure deelnemen en had de vermeende MEB-plicht (eventueel door rechtsmiddelen)

kunnen afdwingen. Dit heeft zij echter nagelaten. Er kan ook niet van worden uitgegaan dat verzoekster zich onmiddellijk na kennis te hebben genomen van het feit dat de (in 2002) afgegeven sectorale vergunning in strijd was met het Unierecht, tot het bestuursorgaan heeft gewend.

De betrokken bepaling is pas in het UVP-G 2000 ingevoegd op een tijdstip waarop de thans aan de orde zijnde sectorale vergunningen al lang niet meer konden worden aangevochten en ook niet meer nietig konden worden verklaard. Bovendien is de werkingssfeer van de bepaling qua tijd beperkt. Projectontwikkelaars konden een dergelijke mogelijkheid van een latere uitsluiting van de MEB-plicht noch vooraf in hun overwegingen meenemen, noch in die richting speculeren.

Tegen deze achtergrond zou ook kunnen worden geargumenteed dat een bepaling als § 46, lid 20, punt 4, UVP-G 2000, die vanwege het ontbreken van de mogelijkheid en de verplichting tot intrekking van sectorale vergunningen, een legalisering door gelijkstelling met een MEB-vergunning tot stand brengt, beantwoordt aan de unierechtelijke beginselen van rechtszekerheid en vertrouwensbescherming.**[Or. 14]**

3. Aangezien de juiste toepassing van het Unierecht niet zo evident is dat daarover redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan (zie het arrest van het Hof Srl C.I.L.F.I.T. e.a. van 6 oktober 1982 [C-283/81, Jurispr. blz. 3415]), wordt de in de aanhef geformuleerde vraag overeenkomstig artikel 267 VWEU voorgelegd met het verzoek om een prejudiciële beslissing.

Wenen, 25 juni 2015

[ondertekening]